

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

4 PREVENTIVNI PROGRAMI

4.1 PRECEPLJENOST PREBIVALSTVA

Precepljenost predšolskih otrok proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, hemofilusu influence tipa b, ošpicam, mumpsu in rdečkam je bila v Sloveniji v letu 2018 relativno visoka, vendar se v zadnjih letih znižuje. V Sloveniji je še vedno velik problem nizka precepljenost prebivalstva proti sezonski gripi, čeprav se je v zadnjih dveh sezonah v primerjavi s preteklimi nekoliko zvišala.

Cepljenje je eden izmed najpomembnejših, varnih in učinkovitih javnozdravstvenih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni. Uspešen program cepljenja z visoko precepljenostjo ima ključno vlogo pri preprečevanju določenih nalezljivih bolezni. Kot rezultat dolgoletnega cepljenja in razmeroma visoke precepljenosti se nekatere bolezni (otroška paraliza, davica, rdečke ter okužbe s hemofilusom influence tipa b) pri nas ne pojavljajo več. Podatki o opravljenih cepljenjih in precepljenosti prebivalstva (deležu cepljenih) so zelo pomembni za ocenjevanje zaščite našega prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki jih preprečujemo s cepljenjem, in za ocenjevanje uspešnosti programa cepljenja.

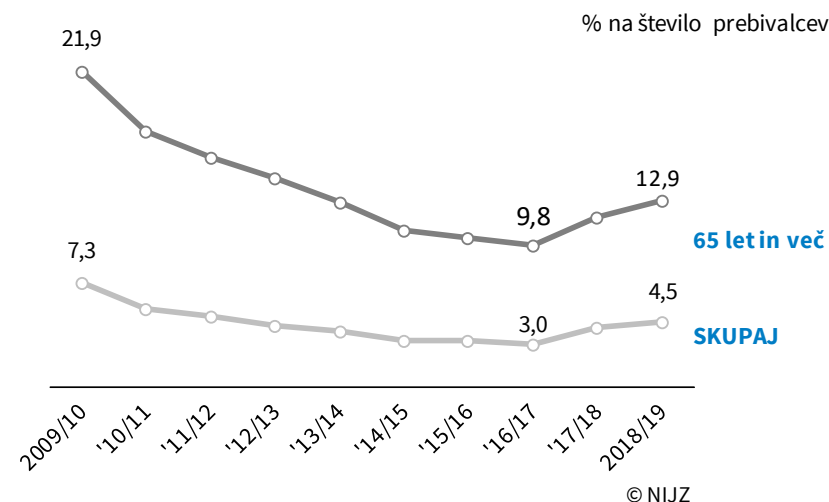
V publikaciji prikazujemo podatke o precepljenosti in opravljenih cepljenjih, ki so bili poročani na NIJZ za leto 2018 oziroma šolsko leto 2018/19 in sezono 2018/19 za cepljenje proti gripi.

Precepljenost proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi in okužbam s hemofilusom influence tipa b (93,4 %) ter proti ošpicam, mumpsu in rdečkam (93,1 %) med predšolskimi otroki je na državni ravni in tudi v večini zdravstvenih regij še vedno relativno visoka, kar povečini zagotavlja dobro zaščito pred širjenjem nekaterih od omenjenih nalezljivih bolezni v našo državo.

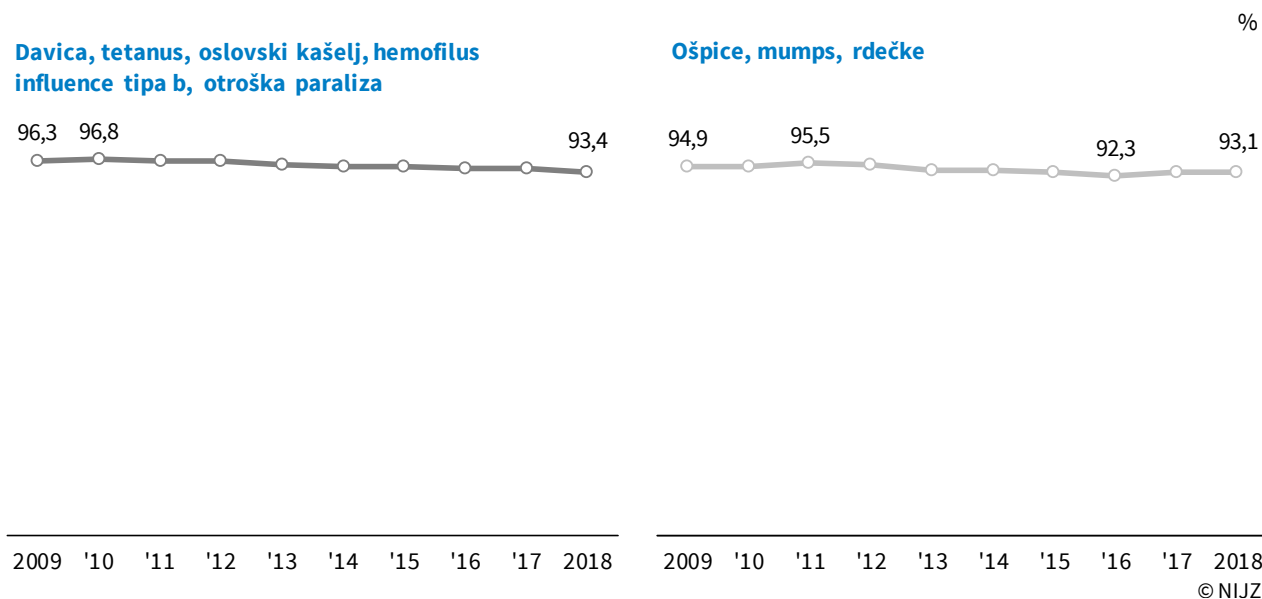
Velik problem v Sloveniji je zelo nizka precepljenost proti sezonski gripi. V sezoni 2018/19 se je število cepljenih oseb v primerjavi s preteklimi sezonami nekoliko zvišalo, cepljenih je bilo 4,5 % prebivalstva.

Poseben problem je prenizka precepljenost proti gripi pri osebah, starih 65 let ali več, ki so pogosto tudi kronični bolniki. Pri njih ima namreč gripa težji potek, ki lahko povzroči poslabšanje osnovne kronične bolezni in celo smrt.

4.1 Slika 1: **Precepljenost proti gripi**, Slovenija, 2009/10–2018/19

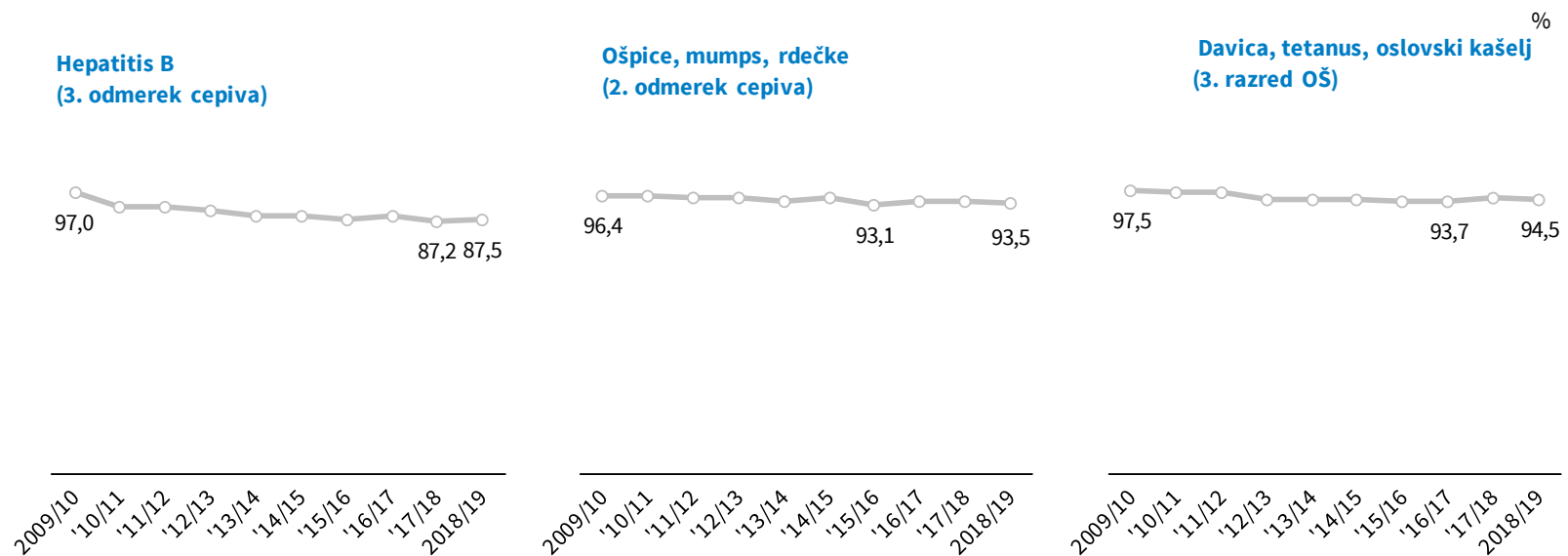
Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

4.1 Slika 2: **Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja)**, Slovenija, 2009–2018

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Po programu cepljenja so predšolski otroci osnovno cepljeni s tremi odmerki kombiniranega cepiva proti petim boleznim: davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, okužbam s hemofilusom influence tipa b in otroški paralizi. Cepljenje s tremi odmerki cepiva je treba opraviti do dopolnjenih 12 mesecev starosti. Precepljenost proti tem petim boleznim pomeni delež otrok, pravočasno cepljenih z vsemi tremi odmerki cepiva.

Poleg tega so predšolski otroci osnovno cepljeni s kombiniranim cepivom še proti trem boleznim: ošpicam, mumpsu in rdečkam. Cepljenje z enim odmerkom cepiva je treba opraviti do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Precepljenost proti tem trem boleznim pomeni delež otrok, pravočasno cepljenih z enim odmerkom cepiva.

4.1 Slika 3: **Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja)**, Slovenija, 2009/10–2018/19

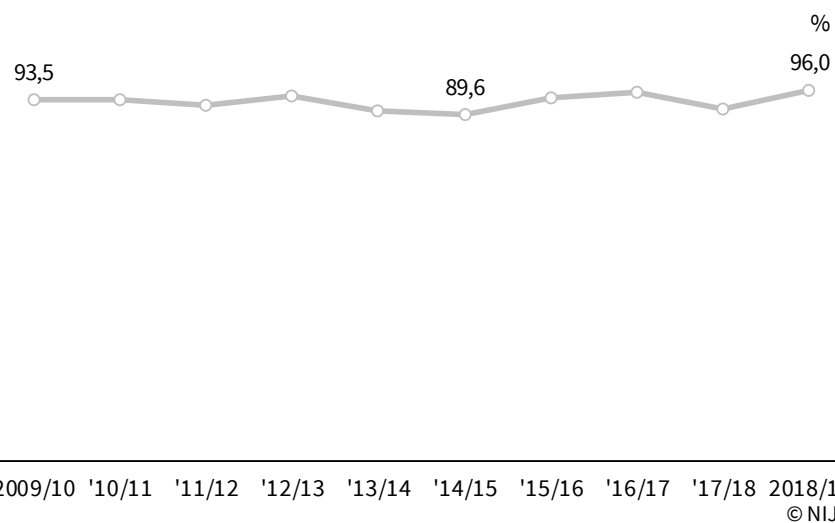
© NIJZ

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Otroci prejmejo tri odmerke cepiva proti hepatitisu B. Prva dva odmerka dobijo pred vstopom v šolo, tretji odmerek pa ob sistematskem pregledu v 1. razredu. Precepljenost proti hepatitisu B pomeni delež otrok, pravočasno cepljenih s tretjim odmerkom cepiva.

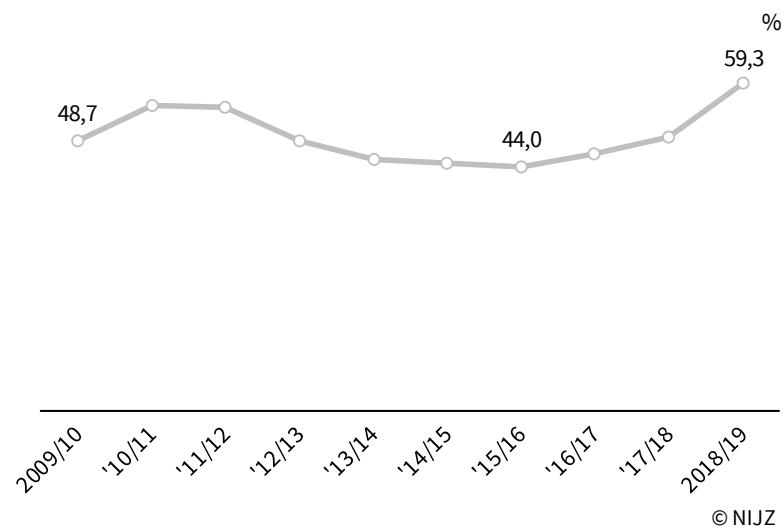
Otroci prejmejo drugi odmerek cepiva proti ošpicam, mumpsu in rdečkam ob vstopu v osnovno šolo. Precepljenost šolskih otrok proti tem trem boleznim pomeni delež otrok, pravočasno cepljenih z drugim odmerkom cepiva.

Otroci so cepljeni z enim (petim) odmerkom kombiniranega cepiva proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ob sistematskem pregledu v 3. razredu osnovne šole. Precepljenost šolskih otrok proti navedenim trem boleznim pomeni delež otrok, pravočasno cepljenih z enim odmerkom cepiva.

4.1 Slika 4: **Precepljenost proti tetanusu pri srednješolcih (obvezno cepljenje)**, Slovenija, 2009/10–2018/19

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Srednješolci so cepljeni z enim (šestim) odmerkom cepiva proti tetanusu na enem od sistematskih pregledov do dopolnjenega 18. leta starosti. Precepljenost srednješolcev proti tetanusu pomeni delež pravočasno cepljenih z enim odmerkom cepiva.

4.1 Slika 5: **Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti HPV (priporočeno cepljenje)**, Slovenija, 2009/10–2018/19

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Cepljenje proti okužbam s humanimi papilomavirusi (HPV) se je kot priporočeno cepljenje pri deklicah v 6. razredu osnovne šole začelo izvajati v šolskem letu 2009/10. Prva leta so bile deklice cepljene s tremi odmerki cepiva, od šolskega leta 2014/15 naprej pa z dvema odmerkoma. Precepljenost proti HPV pomeni delež deklic, pravočasno cepljenih z zadnjim odmerkom cepiva.

4.1 Tabela 1: Število in delež cepljenih proti gripi, Slovenija, 2009/10–2018/19

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Število										
Kronični bolniki ¹⁾	80.100	61.788	56.081	47.418	41.952	37.981	36.636	31.620	38.033	39.579
Zdravi	69.733	48.791	44.309	41.307	37.850	30.106	30.010	31.210	46.518	54.470
SKUPAJ	149.833	110.579	100.390	88.725	79.802	68.087	66.646	62.830	84.551	94.049
Delež (%)²⁾	7,3	5,4	4,9	4,3	3,9	3,3	3,2	3,0	4,1	4,5

¹⁾ Vključene so tudi nosečnice s kroničnimi obolenji.

²⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev na dan 1. 7.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

4.1 Tabela 2: Število in delež cepljenih proti gripi, po starostnih skupinah, Slovenija, 2018/19

Starostna skupina	Število	% ¹⁾
6-23 mesecev ²⁾	175	...
2-4 let ²⁾	382	...
0-4 let	557	0,5
5-18	1.329	0,5
19-49	17.538	2,1
50-64	21.936	4,9
65+	52.689	12,9
SKUPAJ	94.049	4,5

¹⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev starostne skupine na dan 1. 7. 2018

²⁾ Izračun deleža za starostno skupino 0–4 leta je skupen.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Cepljenje proti gripi je posebej priporočljivo za kronične bolnike. Sem uvrščamo osebe, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil in jeter, metabolne bolezni, nekatere živčno-mišične in vezivne bolezni, maligna obolenja, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, bolezni, ki slabijo imunski odziv, in otroke, ki so dalj časa zdravljeni s salicilati.

Cepljenje proti gripi je priporočeno tudi zdravim osebam, starim 65 let in več, otrokom, starim od 6 do 23 mesecev, nosečnicam in izjemno debelim, ker je pojavljanje zapletov zaradi te bolezni v navedenih skupinah pogostejše kot v preostali populaciji.

Delež cepljenih v starostni skupini 65 let in več je v Sloveniji v sezoni 2018/19 znašal le 12,9 %. Tako smo daleč od zastavljenih ciljev Svetovne zdravstvene organizacije, po katerih naj bi precepljenost starejših proti gripi znašala vsaj 75 %.

4.1 Tabela 3: **Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu**, po starostnih skupinah, Slovenija, 2018

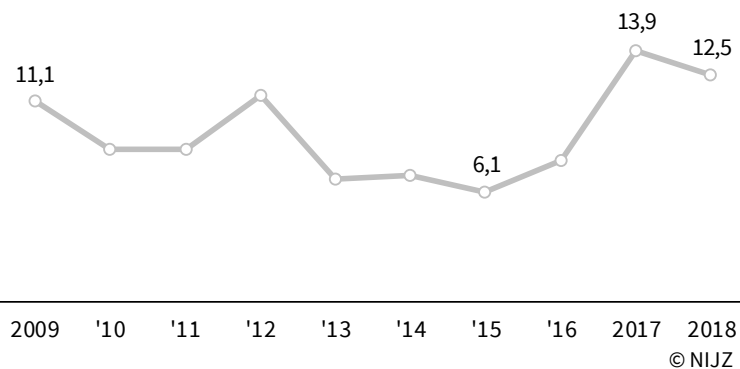
Starostna skupina	Število cepljenih			
	1. odmerek	2. odmerek	3. odmerek	revakcinacija
0-18 let	9.657	9.489	8.145	6.819
19-64	14.546	13.820	11.011	15.519
65+	1.708	1.755	1.796	4.158
SKUPAJ	25.911	25.064	20.952	26.496

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Proti klopnemu meningoencefalitisu se v Sloveniji obvezno cepijo osebe, ki so pri praktičnem pouku izpostavljene okužbi z omenjenim virusom ali na podlagi ocene tveganja delovnega mesta. Poleg tega je to cepljenje priporočljivo za vse osebe, starejše od enega leta, ki bivajo ali predvidevajo aktivnosti na endemskem območju.

4.1 Slika 6: **Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu**, Slovenija, 2009–2018

Število cepljenih s 1. odmerkom na 1.000 prebivalcev

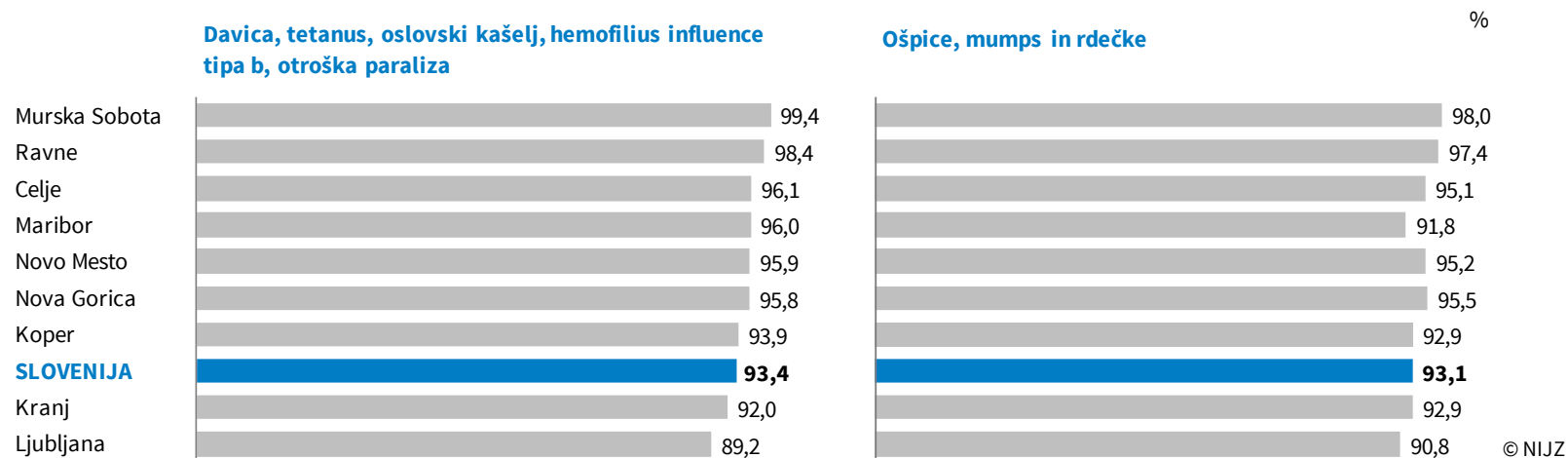
Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Klopni meningoencefalitis ogroža predvsem ljudi, ki se v obdobju aktivnosti klopov zadržujejo v naravnih žariščih bolezni. Slovenija je endemično območje klopnega meningoencefalitisa, največ zbolelih je vsako leto na Gorenjskem in Koroškem, najmanj pa na Primorskem in na novomeškem območju.

V letu 2018 je 25.911 prebivalcev začelo s cepljenjem proti klopnemu meningoencefalitisu (12,5/1.000 prebivalcev cepljenih s prvim odmerkom).

REGIONALNE PRIMERJAVE

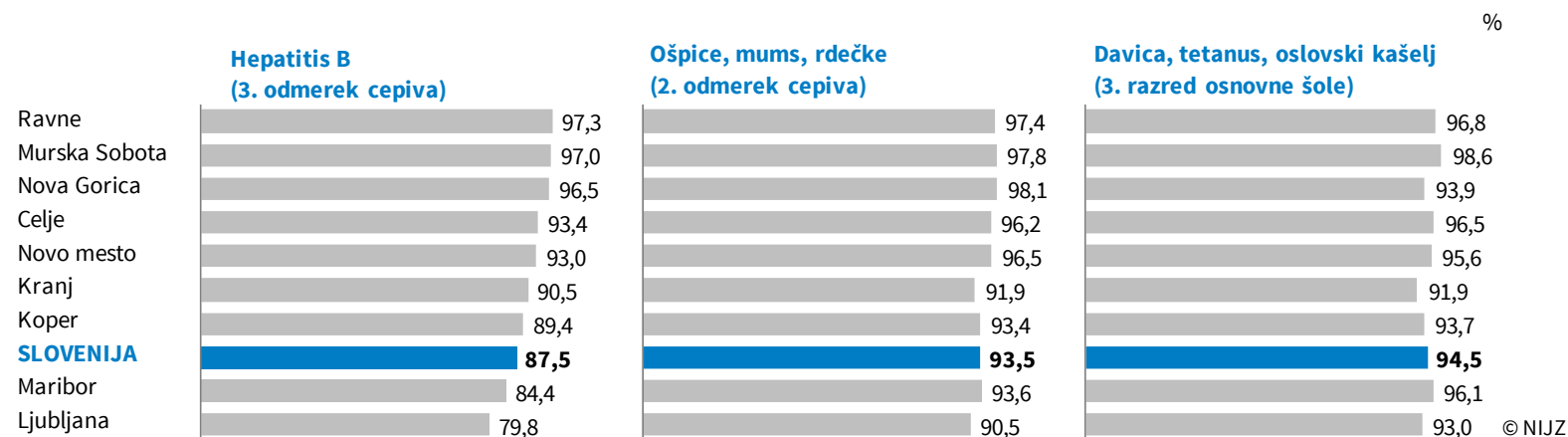
4.1 Slika 7: **Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja)**, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Precepljenosti predšolskih otrok s 3. odmerkom cepiva proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, hemofilusu influence tipa b in otroški paralizi je v Sloveniji v letu 2018 znašala 93,4 %. Slika 7 prikazuje precepljenost predšolskih obveznikov proti navedenim petim boleznim po posameznih zdravstvenih regijah v letu 2018. Precepljenost je bila v treh regijah nižja od 95 %.

Precepljenost predšolskih otrok s 1. odmerkom cepiva proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je v Sloveniji v letu 2018 znašala 93,1 %. Slika 7 prikazuje precepljenost predšolskih obveznikov proti tem trem boleznim po posameznih zdravstvenih regijah v letu 2018. Precepljenost je bila v štirih regijah nižja od 95 %.

4.1 Slika 8: **Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja)**, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

V šolskem letu 2018/19 je precepljenost proti hepatitisu B s tretjim odmerkom cepiva med šolskimi otroki v Sloveniji znašala 87,5 %. Najvišja je bila v ravenski (97,3 %), najnižja pa v ljubljanski regiji (79,8 %).

V šolskem letu 2018/19 je precepljenost proti ošpicam, mumpsu in rdečkam z drugim odmerkom cepiva med šolskimi otroki v Sloveniji znašala 93,5 %. V petih zdravstvenih regijah je znašala več kot 95 %, nižja je bila v kranjski (91,9 %), koprski regiji (93,4 %), mariborski (93,6 %) in ljubljanski regiji (90,5 %).

V šolskem letu 2018/19 je precepljenost proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju z enim odmerkom cepiva med otroki v 3. razredu osnovne šole v Sloveniji znašala 94,5 %. V petih zdravstvenih regijah je znašala več kot 95 %, manj v kranjski (91,9 %), koprski (93,7 %), ljubljanski (92,0 %) in novogoriški regiji (93,9 %).

4.1 Slika 9: **Precepljenost srednješolcev proti tetanusu (obvezna cepljenja)**, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19

Precepljenost srednješolcev proti tetanusu je v Sloveniji v šolskem letu 2018/19 znašala 96,0 %. Najvišja je bila v ljubljanski regiji (98,9 %), najnižja pa v koprski regiji (88,3 %).

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

4.1 Tabela 4: **Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV)** (priporočeno cepljenje) po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2009/10–2018/19

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	
Celje	46,3	49,3	58,4	57,6	59,1	53,4	52,9	54,6	60,7	69,4	
Nova Gorica	41,5	40,2	41,2	39,1	35,1	52,2	34,7	42,9	43,9	67,9	
Koper	51,3	52,9	55,9	51,5	52,6	43,0	41,3	50,1	47,1	54,0	
Kranj	48,3	44,3	44,6	42,0	35,6	34,6	32,2	38,9	45,9	51,4	
Ljubljana	38,3	56,8	48,0	32,8	30,5	29,7	34,3	33,9	35,9	48,5	
Maribor	65,3	65,9	72,2	67,3	61,5	57,9	59,1	58,6	61,2	69,1	
Murska Sobota	53,4	87,3	72,2	71,9	62,7	69,5	52,0	60,2	65,5	79,3	
Novo mesto	44,7	39,7	36,7	41,9	35,1	29,8	36,0	42,4	44,3	51,7	
Ravne	78,7	69,0	85,8	79,3	80,2	76,8	79,0	78,3	84,5	86,9	
SLOVENIJA	48,7	55,2	54,9	48,9	45,5	44,8	44,0	46,4	49,5	59,3	

© NIJZ

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

V zadnjih desetih šolskih letih je bila precepljenost šestošolk proti okužbi s HPV najnižja v šolskem letu 2015/16 (44,0 %), nato pa se je začela postopoma zviševati in je v 2018/19 znašala že skoraj 60 %.

V zdravstveni regiji Ravne je od šolskega leta 2009/10 opaziti najvišjo precepljenost. V šolskem letu 2018/19 je precepljenost tam znašala 86,9 %, medtem ko je bila najnižja precepljenost v zdravstvenih regijah Ljubljana, Kranj in Novo mesto.

4.1 Tabela 5: Število cepljenih proti gripi in delež glede na število prebivalcev, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19

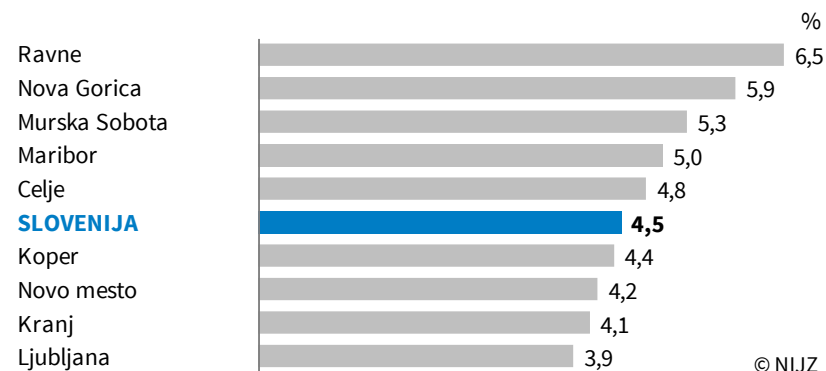
	Celje	Nova Gorica	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Novo mesto	Ravne	SLOVENIJA
Število										
Kronični bolniki ¹⁾	7.099	1.927	3.163	3.699	7.859	5.742	3.723	3.217	3.150	39.579
Zdravi	7.397	4.058	3.469	4.724	17.908	10.276	2.403	2.792	1.443	54.470
SKUPAJ	14.496	5.985	6.632	8.423	25.767	16.018	6.126	6.009	4.593	94.049
Delež (%)²⁾	4,8	5,9	4,4	4,1	3,9	5,0	5,3	4,2	6,5	4,5

¹⁾ Vključene so tudi nosečnice s kroničnimi obolenji.

²⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev na dan 1. 7. 2018

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

4.1 Slika 10: Precepljenost proti gripi, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

V sezoni 2018/19 se je proti gripi v Sloveniji cepilo okrog 94.000 prebivalcev. Delež cepljenih je tako znašal le 4,5 %, kar je nekoliko več kot v preteklih sezonah.

Deleži po zdravstvenih regijah so se v tej sezoni gibali od najmanj 3,9 % v ljubljanski in 4,1 % kranjski do največ 6,5 % v ravenski regiji.

4.1 Tabela 6: **Cepljeni proti gripi**, po starostnih skupinah in zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19

	Celje	Nova Gorica	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Novo mesto	Ravne	SLOVENIJA
Število										
6-23 mesecev	28	16	12	4	91	8	15	1	-	175
2-4 let	34	28	34	21	191	31	20	16	7	382
5-18	154	142	71	81	528	147	61	93	52	1.329
19-49	2.492	843	706	1.576	5.757	3.338	811	957	1.058	17.538
50-64	3.962	1.296	1.456	2.177	5.001	3.535	1.463	1.584	1.462	21.936
65+	7.826	3.660	4.353	4.564	14.199	8.959	3.756	3.358	2.014	52.689
SKUPAJ	14.496	5.985	6.632	8.423	25.767	16.018	6.126	6.009	4.593	94.049
Delež cepljenih na število prebivalcev strostne skupine¹⁾										
0-4 let ²⁾	0,4	0,9	0,7	0,2	0,8	0,3	0,7	0,2	-	0,5
5-18	0,4	1,0	0,4	0,3	0,6	0,4	0,4	0,5	0,6	0,5
19-49	2,1	2,2	1,2	2,0	2,1	2,6	1,9	1,7	3,9	2,1
50-64	5,8	5,8	4,3	5,1	3,7	4,9	5,5	5,1	8,7	4,9
65+	13,3	16,4	13,9	11,3	11,4	13,6	15,0	13,2	14,3	12,9
SKUPAJ	4,8	5,9	4,4	4,1	3,9	5,0	5,3	4,2	6,5	4,5

¹⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev na dan 1. 7. 2018

²⁾ Izračun deleža za starostno skupino 0–4 leta je skupen.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

Delež cepljenih v starostni skupini 65 let in več je v Sloveniji v sezoni 2018/19 po zdravstvenih regijah znašal le med 11,3 % v kranjski regiji in 16,4 % v novogoriški regiji. Tako še zdaleč ne dosegamo zastavljenih ciljev Svetovne zdravstvene organizacije, po katerih naj bi precepljenost starejših proti gripi znašala vsaj 75 %.

4.1 Tabela 7: **Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu**, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018

	Število cepljenih				Na 1.000 prebivalcev
	1. odmerek	2. odmerek	3. odmerek	Revakcinacija	1. odmerek
Celje	2.500	2.824	1.982	2.487	8,3
Nova Gorica	1.201	1.538	1.175	1.309	11,9
Koper	1.393	1.165	919	894	9,3
Kranj	3.382	3.125	2.414	5.886	16,6
Ljubljana	9.378	8.730	8.416	7.988	14,1
Maribor	4.134	3.732	2.529	3.637	12,8
Murska Sobota	1.249	1.165	822	1.051	10,9
Novo mesto	1.249	1.177	909	824	8,8
Ravne	1.425	1.608	1.786	2.420	20,2
SLOVENIJA	25.911	25.064	20.952	26.496	12,5

© NIJZ

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net")

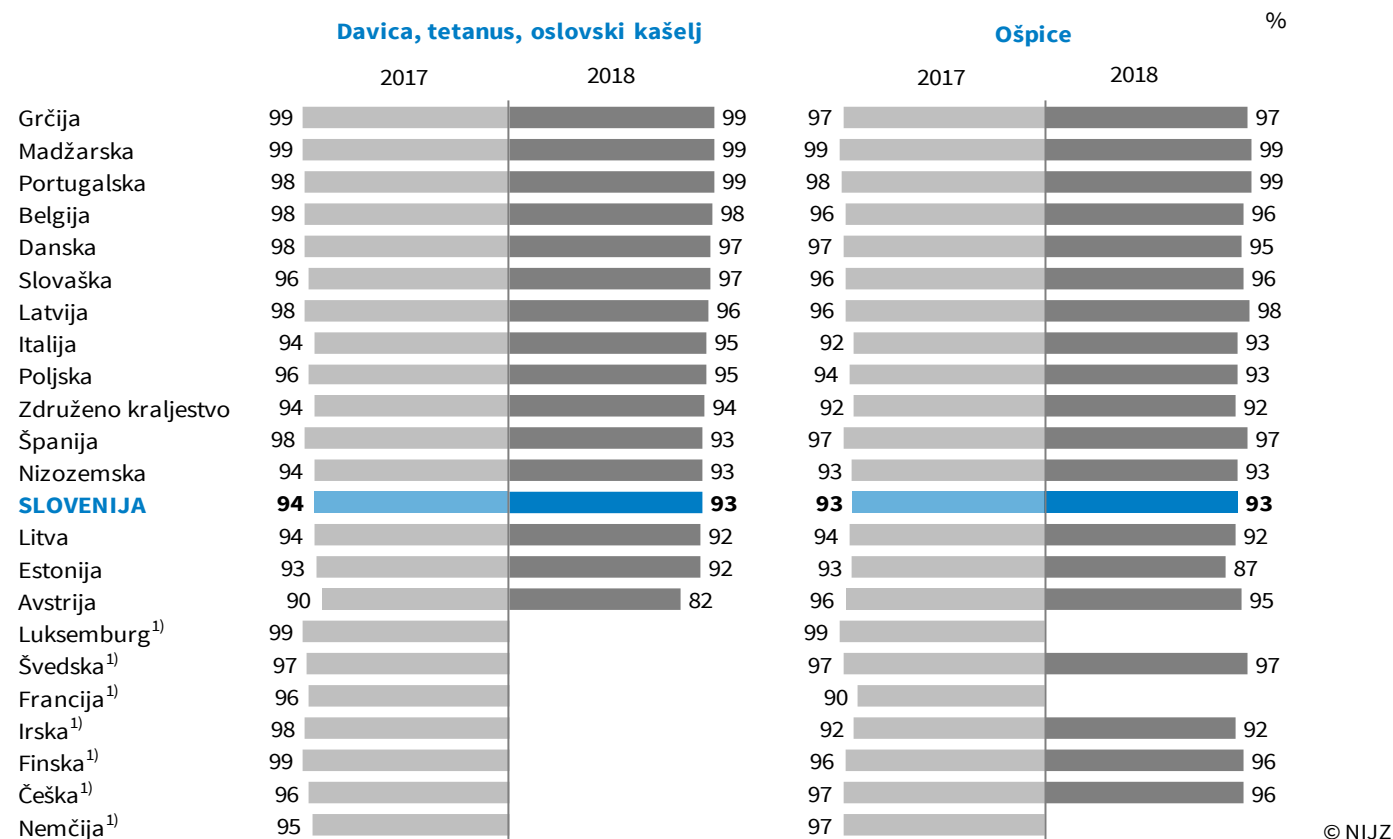
V letu 2018 je bilo proti klopnemu meningoencefalitisu v Sloveniji s prvim odmerkom cepiva cepljenih skoraj 26.000 prebivalcev. To pomeni, da je število tistih, ki so s tem cepljenjem v letu 2018 začeli, znašalo 12,5 na 1.000 prebivalcev.

Najpogosteje so se za cepljenje odločali prebivalci ravenske (20,2/1.000 prebivalcev) in kranjske regije (16,6/1.000 prebivalcev). Več kot 26.000 prebivalcev pa je v letu 2018 cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu obnovilo (revakcinacija).

MEDNARODNE PRIMERJAVE

4.1 Slika 11: Precepljenost proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ter ošpicam, nekatere evropske države, 2017 in 2018

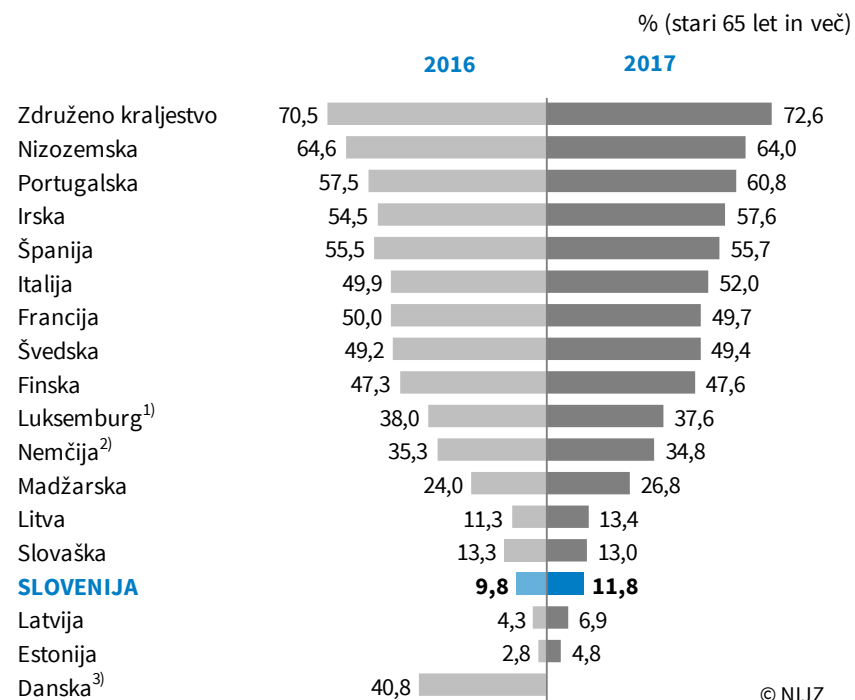

© NIJZ

¹⁾ Ni podatka za 2018.

Viri: OECD (2017), "Health care utilisation", OECD Health Statistics (database), 05. 09. 2019

Precepljenost proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ter ošpicam je bila v Sloveniji v letu 2017 in 2018 primerljiva s precepljenostjo proti tem boleznim v drugih evropskih državah.

4.1 Slika 12: **Precepljenost proti gripi**, nekatere evropske države, 2016 in 2017

¹⁾ Začasna vrednost za leto 2017.

²⁾ Razlika v metodologiji.

³⁾ Ni podatka za 2017.

Viri: OECD (2017), "Health care utilisation", OECD Health Statistics (database), 05. 09. 2019

Precepljenost proti gripi v starostni skupini 65 let in več je bila v Sloveniji v letu 2016 in 2017 nižja kot v večini drugih evropskih držav, ki so posredovale podatke.

DEFINICIJE

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Obvezno cepljenje		<p>Področje cepljenja ureja Zakon o nalezljivih boleznih (ZNB) (uradno prečiščeno besedilo: Ur. l. RS, št. 33/2006), ki določa, da je v Sloveniji obvezno cepljenje proti hemofilusu influence tipa b, davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, ošpicam, mumpsu, rdečkam in hepatitisu B. Če obstajajo določeni epidemiološki razlogi, pa še proti steklini, rumeni mrzlici, trebušnemu tifusu, klopnemu meningoencefalitisu, gripi, tuberkulozi in nekaterim drugim nalezljivim boleznim.</p> <p>Odločitev o tem, proti kateri nalezljivi bolezni je cepljenje obvezno, je odvisna od več razlogov, med njimi od nalezljivosti, resnosti bolezni, pogostnosti zapletov, trajnih okvar, smrtnosti, učinkovitosti zdravljenja ter dostopnosti varnih in učinkovitih cepiv.</p>	Mandatory vaccination
Program rednih cepljenj v Sloveniji	Koledar cepljenja predšolskih in šolskih otrok v Sloveniji (veljaven v 2018)	<p>STAROST/ŠOLSKO OBDOBJE: NALEZLJIVE BOLEZNI PROTI KATERIM CEPIMO</p> <p><i>Prvo leto starosti</i></p> <p>- 3 mesece: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV) (1. odmerek DTPHibIPV), pnevmokokne okužbe (1.odmerek PCV)</p> <p>- 4 do 5 mesecev: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV) (2. odmerek DTPHibIPV)</p> <p>- 6 mesecev: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV) (3. odmerek DTPHibIPV), pnevmokokne okužbe (2.odmerek PCV)</p> <p><i>Drugo leto starosti</i></p> <p>- 12 do 18 mesecev: ošpice, mumps, rdečke (1. odmerek OMR) pnevmokokne okužbe (3.odmerek PCV)</p>	Vaccination schedule/Immunization program in Slovenia

- 12 do 24 mesecev: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV) (4. odmerek - revakcinacija DTPHibIPV)

Pred vstopom v šolo

- 5 do 6 let: ošpice (O), mumps (M), rdečke (R) (2. odmerek OMR), hepatitis B (1. in 2. odmerek HBV)

Šolsko obdobje

- 1. razred OŠ: hepatitis B (3. odmerek HBV)

- 3. razred OŠ: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P) (5. odmerek - revakcinacija DTP)

- 6. razred OŠ (samo deklice): okužbe s humanimi papilomavirusi (1. in 2. odmerek HPV cepiva)

- ob sistematskem pregledu v srednji šoli: tetanus (T) (6. odmerek - revakcinacija T)

Precepljenost   Delež cepljene populacije

Število vseh pravočasno cepljenih oseb glede na število vseh oseb, za katere je to cepljenje v Programu cepljenja predpisano kot obvezno ali neobvezno (npr. delež cepljenih otrok, »obveznikov« za cepljenje proti ošpicam, ki je po ZNB obvezno): obvezniki za cepljenje proti ošpicam so bili npr. v letu 2018 otroci, rojeni v obdobju 1.7.2016-30.6.2017, do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Pri izračunu deleža obveznikov, cepljenih proti ošpicam, je v števcu število cepljenih obveznikov, v imenovalcu pa število vseh obveznikov za cepljenje proti ošpicam.

Vaccination coverage, vaccine uptake

SEZNAM SLIK IN TABEL

SEZNAM SLIK

4.1 Slika 1: Precepljenost proti gripi , Slovenija, 2009/10–2018/19	2
4.1 Slika 2: Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja) , Slovenija, 2009–2018.....	3
4.1 Slika 3: Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja) , Slovenija, 2009/10–2018/19	4
4.1 Slika 4: Precepljenost proti tetanusu pri srednješolcih (obvezno cepljenje) , Slovenija, 2009/10–2018/19.....	5
4.1 Slika 5: Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti HPV (priporočeno cepljenje) , Slovenija, 2009/10–2018/19	5
4.1 Slika 6: Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu , Slovenija, 2009–2018.....	7
4.1 Slika 7: Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja) , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018.....	8
4.1 Slika 8: Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja) , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19.....	9
4.1 Slika 9: Precepljenost srednješolcev proti tetanusu (obvezna cepljenja) , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19	10
4.1 Slika 10: Precepljenost proti gripi , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19.....	11
4.1 Slika 11: Precepljenost proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ter ošpicam , nekatere evropske države, 2017 in 2018.....	14
4.1 Slika 12: Precepljenost proti gripi , nekatere evropske države, 2016 in 2017.....	15

SEZNAM TABEL

4.1 Tabela 1: Število in delež cepljenih proti gripi , Slovenija, 2009/10–2018/19.....	6
4.1 Tabela 2: Število in delež cepljenih proti gripi , po starostnih skupinah, Slovenija, 2018/19	6
4.1 Tabela 3: Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu , po starostnih skupinah, Slovenija, 2018	7
4.1 Tabela 4: Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV) (priporočeno cepljenje) po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2012/13–2018/19	10
4.1 Tabela 5: Število cepljenih proti gripi in delež glede na število prebivalcev , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19	11
4.1 Tabela 6: Cepljeni proti gripi , po starostnih skupinah in zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018/19.....	12
4.1 Tabela 7: Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2018.....	13